

Metodologie pedagogického výzkumu

- Sociolog **Gordon Gauchat** studoval data z let 1974-2010: důvěra veřejnosti ve vědce klesala (na rozdíl od rostoucí míry vzdělání)

Proč (tento trend po WW II)?

Největší zdroje špatné pověsti vědy

a) Vnímání aktualizované/nahrazené teorie jako selhání vědy

✓ Mac Planck: „*Pokrok ve vědě je činěn po jednotlivých úmrtích*”

b) Nepoctivost - konflikty zájmů (data cherry-picking)

„Teplota na Zemi klesla mezi lety 2016 a 2018, což dokazuje, že globální oteplování není skutečné!“

- Tvrzení vychází z velmi krátkého časového úseku, což ignoruje dlouhodobé trendy, které jasně ukazují oteplování planety. Krátkodobé poklesy jsou běžné kvůli přirozené variabilitě.

c) Chyby vědců ...

- Wakefield, A. (1998): publikace článku o vazbě mezi MMR vakcínou a autismem (později odhalen jako vědecky neplatný; 2010 – článek stažen + W. A. – ztráta lékařské licence)

d) Senzace-chtivost a neznalost novinářů (lživá prohlášení "vědci zjistili, že...", "je vědecky prokázáno, že..." - opření o falešnou autoritu)

Kontakt: jaroslav.rican@ujep.cz

Komunikace: v předmětu: název + kód kurzu

Zaměření kurzu:

- 1) ... jak správně koncipovat BP/DP (v případě pedagogického výzkumu),
- 2) rozvinout vědecký způsob uvažování (schopnost kriticky nahlížet na „výzkumy“ x výzkumy).

Schéma obsahů seminářů:

1. Vědecké myšlení - 2.+3. sem.
2. Koncipování vlastního výzkumu (typy dat, výzkumné problémy, hypotézy) – 4.+6. sem.
3. Typy empirických výzkumů – 7. sem.
4. Reliabilita – 8. sem.
5. Validita – 9.-10. sem.
6. Statistika & Zpět k vědeckému myšlení – 11.-13. hod. (?)

Požadavky:

ZP

- Docházka (max. 2 absence) + 1 (aktivity katedry nebo praxe)
 - e-omluvu o neúčasti kvituji, ale v případě relevantní omluvy (lékař-specialista, akce katedry, ...) vždy řešit fyzicky před nebo po absenci na semináři
- Průběžné plnění zadávaných úkolů

ZK

- Obsahy seminářů & úkolů
- Osvojené znalosti z přednášek Prof. Doulíka (materiály na pers. stránkách)
- Samostudium: osvojené znalosti z publikace
 - Chráška, M. (2016). Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu. Praha: Grada. (4.kap.)
 - Chráška, M. (2007). Metody pedagogického výzkumu: Základy kvantitativního výzkumu. Praha: Grada. (4. kap.)

- **Rozšiřující literatura**
- Disman, M. (2005). *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum.
- Doulík, P. (2016). *Vybrané základy metodologie pedagogického výzkumu*. Ústí nad Labem: PF UJEP.
- Ferjenčík, J. (2000). *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. Praha: Portál.
- Gavora, P. (2010). *Úvod do metodologie pedagogického výzkumu*. Praha: Paido.

1. Zdůvodněte, proč se pedagogika jako vědní disciplína klaní k filosofickému pojetí zkoumání jevů (oproti exaktnímu zkoumání jevů; přestože se oba přístupy v pedagogice využívají a prolínají).
2. Vysvětlete, čím se zabývají následující typy pedagogických výzkumů:
 - a) teoretický
 - b) empirický
 - c) základní
 - d) aplikovaný
 - e) akční